

Färöut

Det går många tunnlar mellan öarna på Färöarna.

Färöarnas egen pilsner,
Föroya Bjór, är en riktigt god öl!

Mitt ute i Atlanten mellan Island och Skottland ligger Färöarna med sina **18 dimhöljda klippöar**. Vi upplever **grönklädda berg, små fiskebyar, fjordar, hav och ett ombytligt klimat**. Broar och tunnlar sammanbinder de flesta av öarna. För att ta sig dit finns **direktflyg från Stockholm**. Från Norge och Danmark går det båt.

TEXT: HÉLÈNE LUNDGREN FOTO: ROGER SCHEDERIN

Man passerar många små fiskebyar på Färöarna. Här ser man en vy över den näst största staden på ön, Klaksvík.

Dimman ligger tät när vi hämtar ut en H-D Heritage Softail Classic på Ove Ritters MC-butik i Tórshavn. Här samlas den lokala H-D klubben och kör hojturer varje lördagseftermiddag. Vi frågar Henrik Kolleskov, som är ordförande i H-D klubben, och som till vardags pendlar till Angola för att köra undervattensrobot inom oljeindustrin var de bästa hojvägarna finns. Han tittar lite förvånad på oss och säger.

– Det är bra hojvägar överallt.

Han har faktiskt rätt. Landskapet är lika vackert överallt. Vindlande bergsvägar går längs fjordarna förbi små byar med färgstarka hus, och alla verkar ha en liten vitmålad bykyrka. Det gäller bara att hitta det bästa vädret. Engelsmännen som ockuperade öarna under andra världskriget kallade Färöarna för »The land of maybe«, och vädret har lärt färingarna att ta dagen som den kommer då det är lönlöst att planera. Ove visar oss en hemsida som har en webbkamera där man kan se hur vädret är på de olika öarna. Solen lyser med blå himmel på ön Vágar så vi beslutar oss raskt för att styra färden dit.

Det gäller att vara flexibel och det finns många ord för regn och dimma på färöiska. Ett bra tips är att kolla på internet eller med turistbyrån på morgonen var vädret är som bäst och planera resrutten efter vädret.

– Vägarna är som gjorda för Ducati Monster eller Buell Lightning. Vill du utnyttja vägarna för att köra ska du ta båten och ta med en egen hoj, konstaterar fotografen Roger Schederin redan efter första halvtimmen.

DET ÄR INTE mycket trafik på vägarna men antalet hojar har ökat de senaste åren.

– Avgiften på nya inregistrerade hojar har sänkts från 125

Vägarna är som gjorda för Ducati Monster eller Buell Lightning. Vill du utnyttja vägarna för att köra ska du ta båten och ta med egen hoj.»

ROGER SCHEDERIN

Gásadalur var helt isolerad till för några år sedan innan en ny tunnel byggdes.

till 50 procent, berättar Henrik Kolleskov.

Trots att det finns runt 1000 hojar och sex hojklubbar på Färöarna möter vi inte många andra motorcyklister på vägarna. Asfalten är bra med väldigt lite hål då det inte går någon tjäle i marken, vägarna liknar de på Lofoten med mjuka fina kurvor. Det blir inga långkörningar utan korta sträckor och den största ön är bara 60 km lång.

Dimman sluter sig tät som ett tjockt täcke av våt fårull och man ser inte mer än två meter fram för sig när vi kör igenom vår första tunnel ut till ön Vágar.

– Det är lätt att bli bländad när man kommer ut från en tunnel och vägen svänger ofta på en gång så det gäller att se upp, säger Roger.

Vid slutet av tunneln har plötsligt dimman lättat något och det gulgröna vårlandskapet framträder tydligare. Vädet är mycket lokalt och det är inte ovanligt att det är dimma när

Fisk hänger på tork på båtarna nere i Torshavn. Stora bilden föreställer en halv båt på samma ställe.

Trots att det finns runt 1000 hojar på Färöarna möter vi inte många andra motorcyklister på vägarna!«

Hamnen i Torshavn är liten men fin.

man kör in i en tunnel och klart väder när man kommer ut på andra sidan. Tunnelarna är gratis för motorcyklar men bilar får betala vägtull vid två av de längre tunnelarna. Vi gasar på förbi flygplatsen till slutet av vägen där byn Gásadalur ligger 100 meter uppe på ett berg med 14 bofasta personer. Byn var en av Europas mest isolerade platser innan man sprängde en ny tunnel för några år sedan. Innan tunneln fick man vandra sex kilometer över berget, åka båt eller flyga dit med helikopter. Här spelades även Färöarnas berömda film 1700 Meter Från Framtiden in.

DET GÅR INTE att göra så många rundturer på öarna, utan många vägar slutar tvärt vid en fiskeby.

– Det gör inte så mycket att det är en dead end. På kort tid har man väldigt roligt. Det är bara att vända och gasa tillbaka igen. Vägarna är roliga åt båda hållen, säger Roger.

färja mellan öarna. Tunneln slutar strax utanför Klaksvik som är Färöarnas näst största stad och det är ljusst långt så pass vi hinner ta en extra sväng till småöarna Vidoy och Kunoy innan det blir mörkt. Vidoy är den nordligaste ön och vägen går genom en mörk, enkelriktad tunnel utan lampor med många mötesplatser insprängda i berget.

Från taket dryper fukten ned med stora tunga droppar, som rinner längs nacken och ner på ryggen.

– Det är en av de slipprigaste tunneln jag någonsin har kört. Den påminner om Nordkaptunneln tidigt åttiotal med ett fåtal glödlampor i taket och en väg bana fylld av sjögräs. Bakdäcket spinner av minsta lilla gaspådrag innan jag kommer på att det är något fastare underlag i bilspåren, säger Roger.

För att ta sig till Kunoy får man åka igenom en ny mörk, hal och enkelriktad tunnel. Den lilla ön har 800 meter höga berg, och vägen slutar i en liten by som verkligen känns som man har kommit till världens ände, med

Ett par serpentinsträckor gör att Harleyns ramverk ris- ter och knakar när fotplat- torna trycks mot asfalten.

Vi vänder tillbaka till huvudön Streymoy och kör över bron till Eysteroy. Väg 10 och 70 leder till Bordoy genom en över sex kilometer lång tunnel under havet som öppnades 2006.

Innan dess fick man åka

bara havet utanför.

På kvällen övernattar vi i Klaksvik, hos 75-åriga Alma Pedersen som driver ett Bed & Breakfast, vilket är ett utmärkt sätt att få en inblick i vardagslivet på Färöarna. Vi sitter i hennes vardagsrum bland gamla gulnade fotografier och lyssnar på historier om hur livet var förr i tiden på dessa isolerade öar.

ALLA HAR ARBETAT med fisken på ett eller annat sätt, men nu verkar offshoreverksamheten ha tagit över.

Alma berättar en fantastisk historia om svenskan Aina Cederblom som kom farande från Göteborg till Färöarna helt själv i en fem meter öppen liten motorbåt på trettiotalet. Aina bodde i Klaksvik där hon startade en vävskola som fortfarande är i bruk.

Hon åkte vidare mot Grönland, hennes mål

var Kanada, men båten fastnade i packisen så helt utmattad och utsvulten blev hon tvungen att vända tillbaka till Grönland och Färöarna. Hennes båtfärder är vida berömda på Färöarna och på åttiotalet var hon med i tv-programmet Här Är Ditt Liv.

Ainas båt, som tillhör museet i Klaksvik, är fortfarande i gott skick

med Albinmotom intakt och står i ett förråd högt uppe på ett berg ovanför havet i den lilla byn Ritu- vik på Eysteroy.

VI GÅR UT FÖR att äta och hamnar på puben Royk- stovan några meter bort på gatan, där man kan spela tärning om priset på den inhemska ölen Föroya Björ, som kan kosta allt från fyra till 23 kronor. Här samlas pensionerade gamla fiskare,

Att det är stormigt och regnigt ute gör inte automatiskt att folk väljer att stanna hemma på kvällarna. I Torshavn, som är den största staden på Färöarna, är det full fart på natt- livet!

Det spelar ingen roll vart man åker på Färöarna, naturen är lika vacker överallt.

oljeriggsarbetare och ungdomar i rökdimman. På en annan pub träffar vi på bryggerichefen som berättar om det goda ölet som är gjort på Färöarnas rena vatten.

– Vattnet på Färöarna är mjukt, nästan helt destillerat och innehåller inga mineraler, vilket ger ölen dess karakteristiska smak. Anitra Steen har varit här på besök men ölen blev tyvärr lite för dyr för henne att importera till Systembolaget, säger bryggerichefen Einar Waag.

NÄSTA DAG HAR vädret klarnat och vi kör tillbaka genom tunneln till Eysteroy. Från huvudvägen kör vi av mot en av Färöarnas största turistattraktioner vid byn Gjógv, som ligger högt uppe på en klippa. Längst nere vid det klarblå havet finns en smal naturhamn med branta klippor på båda sidor där fiskebåtarna vinschas upp för den branta backen.

På väg till Eidi blir vägen riktigt rolig. Den går över fjället på nästan 900 meters höjd där snödrivorna fortfarande ligger kvar i väggkanten. Ett par serpentinsträckor gör att Harleyns hela ramverk rister och knakar i svetsfogarna när fotplattorna stumt trycks mot asfalten. Nedför berget går det att öka tempot och gasa på i de öppna fina svängarna.

Vi får lite svagt motljus genom dimman och i horisonten uppenbarar sig de två karakteristiska klipporna Jätten och Kärringen som står ute i havet. Legendens säger att en isländsk jätte försökte flytta Färöarna till Island men det misslyckades och de blev istället förstenade.

Väg 62 går längs Sundinifjorden där Harleyns 64 hästarna får leverera all sin kraft. Bromsarna är däremot under-

Här helgar man fortfarande vilodagen och ingen klipper gräset på taken en söndag. På sin höjd kan man tvätta hojen»

HÉLÈNE LUNDGREN

måliga för en hoj med den här tyngden och måste ha mycket bättre kapacitet.

– De känns som på min gamla traja från -68, säger Roger. Eftersom det finns 80 000 får på Färöarna och det kostar 3 000 kronor att köra på ett får så behöver man bra bromsar.

Vid bron över till Streymoy går det en väg på andra sidan fjorden till Tjørnuvik, som är ännu en liten fiskeby vid slutet av vägen, där solen sällan hittar ned över bergen. Vägen är lika vacker på andra sidan fjorden, och jag önskar att den bara ska fortsätta i all evighet där jag sitter på bönpollen lika bekvämt som i fåtöljen hemma.

PÅ KVÄLLEN KOMMER vi tillbaka till Tórshavn, som är en av världens minsta huvudstäder, och en mysig liten stad med en båthamn där fisken hänger på tork bland fiskebåtarna. Längs huvudgatan ligger lite affärer och några restauranger. I stadens gamla del Tinganes sitter regeringen, med utsikt över havet, mitt bland rödmålade stugor där påskliljorna växer vilt på de gräsklädda taken.

Strax utanför staden betar fåren längs slänterna och på söndagar är kyrkan nere i hamnen fullsatt. Här helgar man fortfarande vilodagen och ingen klipper gräset på taken en söndag. På sin höjd kan man tvätta hojen.

Hojklubbarna är mycket aktiva på Färöarna. Varje lördag träffas den lokala H-D klubben för att ta en sväng, ibland kan det dyka upp 100 hojar. Den första internationella träffen ska hållas på Färöarna tillsammans med de nordiska H-D klubbarna den 13 – 20 september.

Värdefullt vetande

ALLMÄNT

18 öar på en yta av 1399 km. 48 433 invånare och 80 000 får. Språket är färöiska men det går bra att göra sig förstådd på svenska.

RESA DIT

Atlantic Airways flyger torsdag och söndag från Stockholm 19/6 – 24/8 från 2600 kr annars går flyget från Danmark eller Norge. Enkel båtresa från Bergen eller Hanstholm med Smyril Line kostar från 595 kronor. En person + MC kostar från 905 kronor. www.smyril-line.se

RESA RUNT

Det går att hyra Harley-Davidson hojar i Torshavn. www.riders.fo
Subventionerade helikopterresor i mån av plats finns till några av de mindre öarna med priser runt 100 – 250 kronor per väg.

BO

Hotel Foroyar har både hotell och vandrarhem www.hotelforoyar.com. Hotel Torshavn ligger centralt www.hoteltorshavn.fo. Hotel Hafnia är ett annat bra hotell www.hafnia.fo. B & B kan bokas av den lokala turistbyrån www.visitnordoy.fo

ÄTA

Maten på Hotel Foroyar är mycket god och Hotel Tórshavn har en god brunch på söndagar. Restaurangerna Gourmé och italienska Toscana är rekommenderade. Café Natur nere vid hamnen är den populäraste puben i Tórshavn.

PRISNIVÅ

En middag på restaurang är något dyrare än i Sverige. Bensinen kostar 11.80 kronor.

VALUTA

Danska kronor. Det finns även egna färöiska kronor till samma värde.

INFO

www.visit-faroeislands.com
Faroe Island Gathering 13 – 20 september 2008
www.hdc.fo

AKTIVITETER

Vandring, ridning, fiske, dykning, surfing och båtturer.

Stenarna Jätten och Käringen är kända landmärken på Färöarna.

– När hojklubben Cross Bikers och biskopen höll en gudstjänst med musik i den nya kyrkan för ett tag sen, dök det upp runt 300 personer, berättar Victor Carlsen som är ordförande i den kristna klubben Cross Bikers.

JUST DENNA LÖRDAG i slutet av april är det lite regn och stormvarning, så bara två av klubbens medlemmar har dykt upp. Vi sätter av mot Vestmanna som är startpunkt för de populära båtturerna ut till branta fågelklippor och havsgrottor där tusentals skrånande lunnefåglar, tordmulor och andra havsfåglar cirkulerar utefter kusten.

Regnet piskar ned och vinden har ökat, men H-D-kläderna som ingår i motorcykelhyran håller fukten och vätan borta. Färingarna köper inte regnkläder eller paraplyer så man kan se turisterna direkt uppklädda i praktiska Helly Hansen-kläder och fottriktiga kängor berättar en lokal öbo för mig.

Färingarna är vana vid regn och blåst så Henrik och Hilmer från H-D klubben skrattar mest när Roger plockar upp sina röda specialinköpta svenska fiskarhandskar för att hålla händerna

varma. Själva kör de i klassiska lädertöj och blir tämligen blöta.

Trots att Harley'n är 326 kilo tung så flyttas den rejält av de starka kastvindarna.

– En gång fick jag vika hojen till vänster på grund av vinden trots att jag skulle svänga höger, berättar Hilmer Augustinussen.

STORMEN TILLTAR PÅ lördagskvällen med kraftfulla vindar och det blåser rejält på vägen nedför dalen. Det gäller att kämpa för att hålla sig upprätt i stormen och det piskande regnet. Trots 30 sekundmeter storm är det fullt ös på nattlivet och på barena blandar tjejerna högklackat med fleecetröjor utan problem.

Nere i hamnen kan man verkligen känna av de starka naturkrafterna när vågorna slår upp flera meter över kajen med en våldsamt kraft. På Färöarna är det naturen som styr. Det är lätt att föreställa sig hur utsatta öarna kan vara och hur det har format människorna här. Nyligen utsåg National Geographic Färöarna till världens mest oförstörda öar. ◊

Ett välbehövligt lunchstopp vid Gogjv.